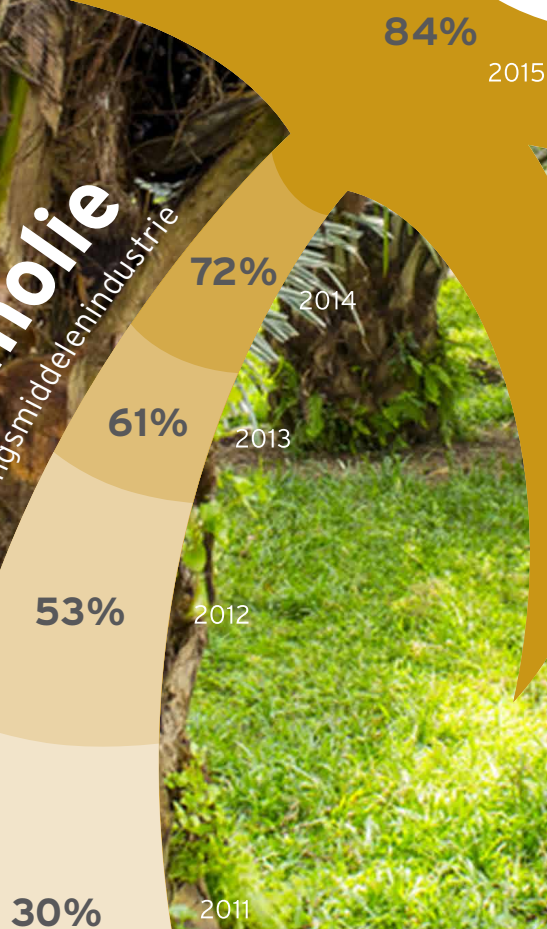

Duurzame Palmolie

Verwerkt in de Nederlandse voedingsmiddelenindustrie

DUURZAME PALMOLIE, DE NORM IN 2015

100% duurzame palmolie voor de Nederlandse markt eind 2015, dat was de ambitie waar acht verschillende sectoren uit de Nederlandse palmolieketen zich tot committeerden in 2010. Nu, vijf jaar later, maken we de balans op van de 'Task Force Duurzame Palmolie'. In deze rapportage kijken we niet alleen naar het gebruik van duurzame palmolie van de Task Force leden, maar ook naar de totale hoeveelheid duurzame palmolie verwerkt in de Nederlandse voedingsmiddelenindustrie. Dit laat zien dat de totale Nederlandse voedingsmiddelenindustrie 84% duurzame palmolie verwerkte in 2015. Dit is een groei van 12% ten opzichte van het jaar hiervoor.

Inmiddels heeft de Task Force ook geleid tot de vorming van acht andere nationale initiatieven gericht op duurzame palmolie in Europa. Gezamenlijk draagt dit bij aan de wereldwijde consumptie en productie van duurzame palmolie. We kunnen daarom zeker spreken van een mijlpaal op weg naar een duurzame palmolie-handelsketen. Hierbij mogen we met trots terugkijken op de behaalde resultaten. Tegelijk willen we ook lering trekken uit het verleden en evalueren wat er beter kan. Zo kunnen we, in samenwerking met andere partijen in Europa en wereldwijd, de volgende stappen definiëren.

De Task Force dankt al haar leden, IDH, en alle partners voor hun inzet en bijdragen. Alleen door met elkaar samen te werken, is duurzame palmolie in Nederland nu de norm. We kijken ernaar uit de samenwerking voort te zetten in de 'Dutch Alliance for Sustainable Palm Oil' en samen met onze Europese partners te werken naar 100% duurzame palmolie in Europa in 2020.

MEEST GEBRUIKTE PLANTAARDIGE OLIE TER WERELD

Palmolie is de meest geproduceerde en gebruikte plantaardige olie ter wereld. Het wordt gebruikt in verschillende toepassingen zoals voedingsmiddelen, diervoeder, zeep, cosmetica en biodiesel. Palmolie heeft een relatief hoge olieopbrengst per hectare en is afkomstig van de vrucht van de oliepalm die groeit in gebieden rondom de evenaar. Ongeveer 85% van de wereldproductie is afkomstig uit Indonesië en Maleisië waar productie plaatsvindt op zowel grote plantages als door kleine boeren. Europa is na Indonesië en India de derde grootste gebruiker van palmolie. Door groeiende behoefte aan plantaardige oliën zal de wereldwijde vraag naar palmolie ook de komende jaren blijven stijgen.

RONDE TAFEL DUURZAME PALMOLIE (RSPO)

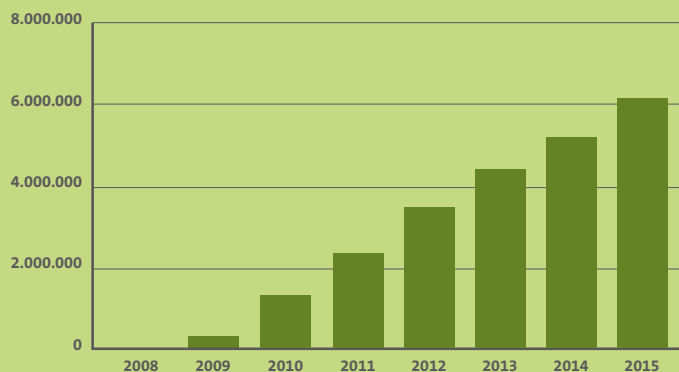
De groeiende vraag naar palmolie heeft geleid tot uitbreiding van het palmolie-areaal. Dit heeft bijgedragen aan ontbossing, verlies van biodiversiteit en sociale conflicten. Het is echter mogelijk palmolie op een duurzame manier te produceren.

De leden van de Task Force zetten zich hier sinds 2010 voor in door gecertificeerde duurzame palmolie te gebruiken in producten bestemd voor de Nederlandse markt. Deze rapportage definieert duurzame palmolie als palmolie die is gecertificeerd volgens de principes en criteria van de Ronde Tafel Duurzame Palmolie (RSPO) of een vergelijkbare standaard (www.rspo.org). De RSPO is een multistakeholder platform van bedrijven, investeerders en maatschappelijke organisaties die gezamenlijk eisen hebben opgesteld waar duurzame palmolie aan moet voldoen. Inmiddels wordt 21%¹ van de globale palmolie geproduceerd volgens de principes en criteria van de RSPO. De RSPO gecertificeerde duurzame palmolie wordt verhandeld volgens een van de vier door de RSPO goedgekeurde handelssystemen: Identity Preserved, Segregated, Mass Balance of Book & Claim. Voor meer informatie over de Task Force en genoemde RSPO handelssystemen zie www.duurzamepalmolie.nl

Groei verkoop RSPO gecertificeerde duurzame palmolie

Volume (ton)

De palmolieketen

TASK FORCE DUURZAME PALMOLIE

De Task Force Duurzame Palmolie is in 2010 opgericht om de vraag naar duurzame palmolie in Nederland te stimuleren. Het is een samenwerkingsverband van alle in Nederland gevestigde schakels in de palmolieketen, met als doel om eind 2015 alle palmolie verwerkt in Nederland voor de Nederlandse markt duurzaam in te kopen. Sinds de start, hebben acht verschillende brancheverenigingen uit de Nederlandse voedingsmiddelen en diervoederindustrie zich aangesloten. De Task Force werkt ook aan het vergroten van het draagvlak voor duurzame palmolie en vervult de functie van communicatieplatform voor de deelnemers richting media, maatschappelijke organisaties, overheid en andere relevante partijen. Ook informeert de Task Force bedrijven en organisaties over ontwikkelingen en vormt het een platform voor het uitwisselen van kennis en ervaringen op het gebied van duurzame palmolie. De Task Force is een initiatief van MVO – de ketenorganisatie voor oliën en vetten en aan de Task Force doen mee: FNLI, Vernof, AKSV, IMACE-NL, VAVI, VBZ, CBL en Nevedi. De Task Force Duurzame Palmolie wordt financieel ondersteund door IDH.

DUURZAME PALMOLIE IN EUROPA

Nederland speelt een belangrijke rol in de verduurzaming van de Europese palmolieketen. Ruim een derde van de totale Europese palmolie import gaat via Nederland. Daarnaast worden er in Nederland ook producten gemaakt waarin palmolie wordt verwerkt die vervolgens worden geëxporteerd binnen Europa. Ook zijn er producten waarin palmolie wordt verwerkt die door Nederland worden geïmporteerd met een bestemming voor de Europese markt. Nederland is dus een belangrijke schakel in de Europese palmolieketen en kan hierdoor een grote bijdrage leveren aan de verduurzaming van de productie van palmolie. Essentieel hiervoor is dat er vraag is naar duurzame palmolie. Niet alleen in Nederland maar in heel Europa. Om deze vraag te stimuleren en toe te werken naar een duurzame palmolieketen zijn er, in navolging van de Nederlandse Task Force, in de afgelopen jaren verschillende nationale initiatieven voor duurzame palmolie opgezet in andere Europese landen. Binnen deze initiatieven werken bedrijven en brancheverenigingen samen naar het gebruik van 100% duurzame palmolie. Samenwerking en overleg tussen de verschillende initiatieven is essentieel om de doelstelling te halen. Om dit proces te versnellen zijn de Europese initiatieven eind 2015 met een gezamenlijke verklaring gekomen, het 'Commitment to Support' voor 100% duurzame palmolie in Europa in 2020. Dit commitment, opgezet door

IDH, the Sustainable Trade Initiative en MVO – de ketenorganisatie voor oliën en vetten, wordt ondersteund door vijf lidstaten uit de EU in de 'Amsterdam Declaration in Support of a Fully Sustainable Palm Oil Supply Chain in 2020'².

DUURZAME PALMOLIE NA 2015

De leden van de Task Force Duurzame Palmolie blijven werken aan de verduurzaming van de palmolieketen. Verduurzaming is immers een continu proces. De leden van de Task Force gaan dit de komende jaren doen via de 'Dutch Alliance for Sustainable Palm Oil' (DASPO). De DASPO verbindt zich aan het stimuleren van de fysieke handelsstroom voor duurzame palmolie, dat wil zeggen 'Mass Balance' of 'Segregated' en 'Identity Preserved' in plaats van 'Book & Claim'-certificaten. Een speerpunt is ook de continue aanscherping van certificeringsstandaarden. Zo is er bijvoorbeeld in de afgelopen jaren steeds meer aandacht gekomen voor de bescherming van hoogwaardige bossen, geen productie op veenlanden, en de ondersteuning van kleine, onafhankelijke boeren.

De leden van de DASPO kiezen voor een open communicatie over duurzame palmolie naar alle stakeholders. Ook blijft de DASPO jaarlijks rapporteren over de voortgang en verder samenwerken met Europese partners. Ten slotte zullen de leden van de DASPO de nieuwe ambitie en de uitgangspunten jaarlijks evalueren. De leden van de DASPO staan hierbij open voor relevante input en kennis van externe partijen.

1) 'RSPO Impact update' op: <http://www.rspo.org/about/impacts>

2) <http://www.euandgvc.nl/documents/publications/2015/december/7/declarations-palm-oil>

MONITORING DUURZAME PALMOLIE IN NEDERLAND

ALGEMENE RESULTATEN 2015

De resultaten in deze rapportage zijn opgedeeld in twee categorieën: voedingsmiddelenindustrie en diervoederindustrie. Ook worden de resultaten van de afzonderlijke Task Force leden toegelicht. De monitoring in deze rapportage is breder dan het commitment “100% duurzame palmolie verwerkt in Nederland voor de Nederlandse markt eind 2015” waar de leden van de Task Force zich in 2010 aan verbonden. De monitoring betreft namelijk alle producten verwerkt in Nederland. De ambitie van de Task Force betreft echter de producten verwerkt door de Task Force leden in Nederland en bestemd voor de Nederlandse markt. Dit betekent dat producten verwerkt in Nederland en voor de exportmarkt wel in de meting zijn meegenomen terwijl ze niet binnen de ambitie vallen. Ditzelfde geldt voor producten verwerkt door of bestemd voor niet-Task Force leden in de Nederlandse markt.

RESULTATEN 2015 VOEDINGSMIDDELEN-INDUSTRIE

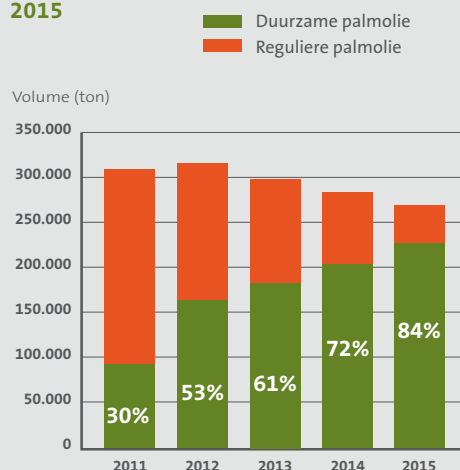
De Nederlandse voedingsmiddelenindustrie verwerkte 279.804 ton palmolie in 2015. Dit is een kleine afname ten opzichte

van voorgaande jaren. In totaal werd er 234.301 ton duurzame palmolie verwerkt. Dit is 84% van de totale palmolie verwerking in de Nederlandse voedingsmiddelen industrie. Binnen dit aandeel duurzame palmolie steeg het percentage ‘Segregated’ van 39% naar 59% en het aandeel ‘Mass Balance’ daalde van 30% naar 22%. Het aandeel ‘Book & Claim’ daalde van 31% naar 19%. Het volume reguliere palmolie nam met 31.686 ton af naar 45.503 ton. Deze resultaten laten zien dat ook in 2015 de trend naar meer ‘Segregated’ duurzame palmolie zich doorzet.

Alle Task Force leden geven aan dat de eigen merkproducten voor de Nederlandse markt duurzame palmolie bevatten. Dit betekent dat de bedrijven die onder de Task Force vallen aan het commitment hebben voldaan. De resterende 16% kan verklaard worden door het ontbreken van de vraag naar duurzame palmolie voor de exportmarkt, met name buiten Europa, en bij producten van sectoren of bedrijven niet aangesloten bij de Task Force. Het is daarom belangrijk de vraag naar duurzame palmolie ook in deze sectoren te stimuleren, en ook buiten Nederland te blijven inzetten op duurzame palmolie.

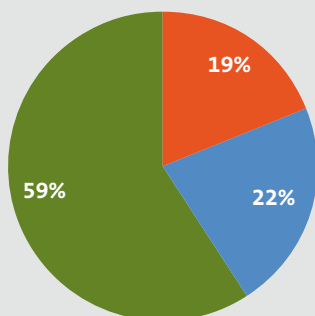
ALGEMEEN

Aandeel duurzame palmolie Nederlandse voedingsmiddelenindustrie 2015

Per handelssysteem

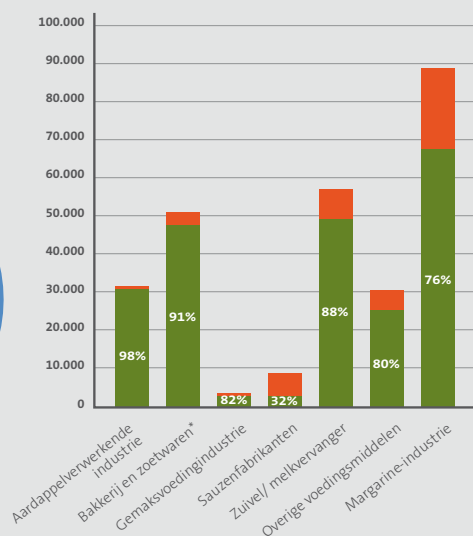
Book & Claim
Mass Balance
Segregated

Aandeel duurzame palmolie in de Nederlandse voedingsmiddelenindustrie per sector 2015

Volume (ton)

Duurzame palmolie
Reguliere palmolie

*inclusief hartige droge snacks en noten

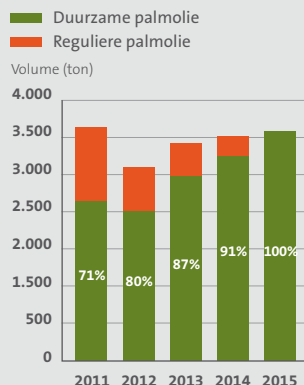
RESULTATEN 2015 PER TASK FORCE LID

Algemene Kokswaren en Snackproducenten Vereniging (AKSV)

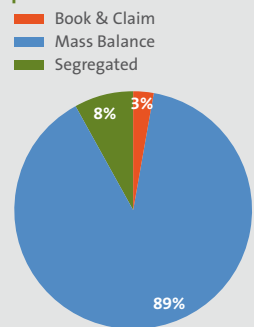
Alle palmolie die in 2015 door de leden van de AKSV werd verwerkt was volledig duurzaam. Daarmee hebben alle leden van de AKSV aan het eerder gemaakte commitment voldaan. Een gedeelte van de sector heeft het afgelopen jaar ook de overstap gemaakt van 'Book & Claim' naar 'Mass Balance' of 'Segregated'. De AKSV vertegenwoordigt producenten van snacks, salades, maaltijdcomponenten en kant en klaar maaltijden. De leden van de AKSV vertegenwoordigen ongeveer 80% van de Nederlandse gemaksvoeding industrie. De resultaten van de AKSV zijn daarom niet te vergelijken met de resultaten van de totale gemaksvoeding industrie.

Aandeel duurzame palmolie

*De AKSV vertegenwoordigt 80% van de markt in gemaksvoedingindustrie. De AKSV resultaten zijn niet vergelijkbaar met de gemaksvoedingindustrie.

Onderverdeling duurzame palmolie 2015

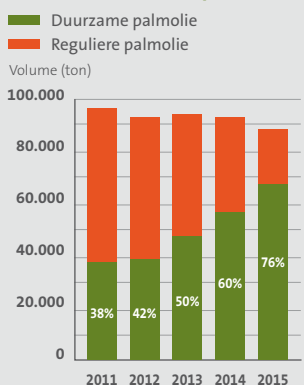
De leden van de AKSV hebben maatschappelijk verantwoord ondernemen hoog in het vaandel staan. Niet alleen binnen de eigen onderneming, maar ook collectief als sector zijn zij voortdurend bezig om hun producten en bedrijfsprocessen te verduurzamen. Het bestuur van de AKSV levert extra inzet en ondersteuning om alle leden te betrekken bij de realisatie van de sectorinitiatieven, waar vanzelfsprekend ook het gebruik van duurzame palmolie toe behoort.

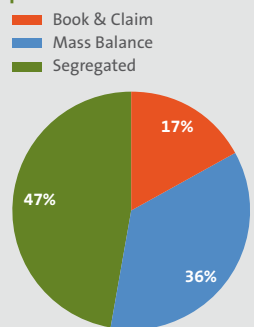
Internationale Margarine Vereniging voor Europa (IMACE-NL)

De margarine industrie verwerkte 76% duurzame palmolie in 2015. Hiermee lijkt de margarine-sector iets achter te lopen ten opzichte van andere sectoren. Hierbij moet echter worden opgemerkt dat alle eigen merken en de private label margarines van de supermarkten volledig duurzame palmolie gebruiken. De IMACE leden hebben het commitment dus gehaald. De overige 24% komt onder andere door de ontbrekende vraag van partijen die als afnemers geen lid zijn van de Task Force. Verder is er ook nog een aanzienlijk deel van de productie door de margarineproducenten bestemd voor de export. Nederland produceerde de afgelopen vijftien jaar ongeveer 300.000 ton margarine en halvarine per jaar. Hiervan werd gedurende dezelfde periode tussen de 150.000 ton en 210.000 geëxporteerd naar andere Europese landen of Afrika³. In de meest recente gegevens over 2014 exporteerde Nederland 153.273 ton margarine en halvarine. Hiervan was 70% voor EU-landen in Europa en 30% voor landen buiten de EU⁴. Deze grote export volumes verklaren dus mede waarom de totale verwerking van duurzame palmolie in de Nederlandse margarine industrie nog niet 100% is. De margarine industrie zet zich in voor een duurzame productie in Europa. Palmolie heeft hier een belangrijke positie. Daarnaast is er een groeiende aandacht voor productiemethodes en mens en milieu.

Aandeel duurzame palmolie

Onderverdeling duurzame palmolie 2015

3) Productschap Margarine Vetten en Oliën. Statistisch Jaarboek 2012.

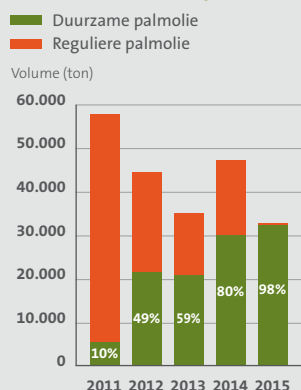
4) Centraal Bureau voor de Statistiek, Stat Line: Goederensoorten naar EU, niet-EU; natuur, voeding en tabak op: <http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=81260NED&D1=a&D2=2119-2120&D3=a&D4=90%2c100-101&HDR=G2%2cT&STB=G1%2cG3&VW=T>

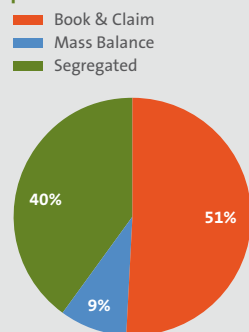
Vereniging voor de Aardappelverwerkende Industrie (VAVI)

De Nederlandse aardappelverwerkende industrie verwerkte 98% duurzame palmolie in 2015. Hiermee dekt de aardappelverwerkende industrie nagenoeg al het palmolieverbruik in de sector in Nederland af. Dit is een bijzondere prestatie aangezien het grootste gedeelte van aardappelproducten bestemd is voor de exportmarkt in Europa. In het afgelopen jaar heeft een gedeelte van de sector de stap gemaakt van 'Book & Claim' naar 'Mass Balance' of 'Segregated'. Hierin zien we ook dat de aardappelverwerkende industrie de gehele keten wil betrekken in de verduurzaming van de palmolieketen.

Aandeel duurzame palmolie

Onderverdeling duurzame palmolie 2015

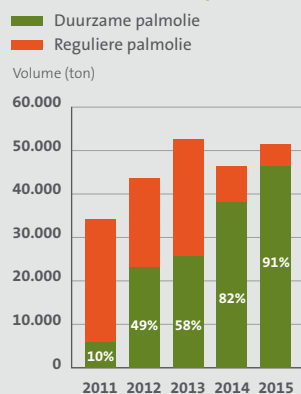

Vereniging voor de Bakkerij- en Zoetwarenindustrie (VBZ)

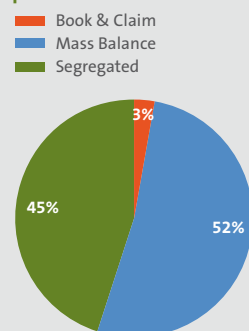
De bakkerij- en zoetwarenindustrie verwerkte 91% duurzame palmolie in 2015. Dit is een stijging van 11% ten opzichte van vorig jaar. De bakkerij- en zoetwarenindustrie heeft de afgelopen vijf jaar grote stappen gezet in de verduurzaming van de palmolieketen. 'Mass Balance' en 'Segregated' duurzame palmolie zijn al sinds enkele jaren de norm. VBZ stimuleert verduurzaming van de sector en heeft

daarvoor de Barometer Duurzame Bakkerij en Zoetwaren ontwikkeld. De Barometer Duurzame Bakkerij en Zoetwaren is een instrument waarmee VBZ-leden een handvat hebben om voortgang van duurzaamheid in hun bedrijf in beeld te kunnen brengen en te stimuleren. De Barometer kan ook worden gebruikt om te certificeren. VBZ heeft dit instrument samen met SMK (Stichting Milieukeur) en VBZ-leden ontwikkeld en besproken met relevante stakeholders waaronder maatschappelijke organisaties, overheid, retailers, leveranciers en sociale partner. De Barometer is gebaseerd op de drie P's (People, Planet en Profit) en bevat normen voor de inkoop van duurzame grondstoffen zoals cacao en palmolie, maar ook criteria voor een duurzame bedrijfsvoering zoals arbeidsomstandigheden, energie en afval. Verduurzaming van grondstoffen, waaronder duurzame palmolie, is een belangrijk onderdeel van de Barometer.

Aandeel duurzame palmolie

Onderverdeling duurzame palmolie 2015

Uit de monitoring komt naar voren dat bij producten verwerkt in Nederland, 9% nog niet duurzaam is. Zoals eerder verklaard (onder 'Algemene resultaten 2015') analyseert de monitoring van de Task Force breder dan de doelstelling van de Task Force. Dit kan het verschil verklaren. Ook kan dit (deels) veroorzaakt worden door overige producenten (die niet zijn aangesloten bij VBZ) of te maken hebben met een lage (of geen) vraag naar duurzame palmolie in het buitenland. Ongeveer 70% van de producten van VBZ leden zijn bestemd voor de export. Veel VBZ bedrijven zijn helemaal overgestapt op duurzame palmolie voor zowel eigen merk en private label.

Het Centraal Bureau Levensmiddelenhandel (CBL) behartigt de collectieve belangen van de supermarktbranche en food service bedrijven. De CBL leden spelen een belangrijke rol in het vergroten van de vraag naar duurzame palmolie. Alle Nederlandse supermarkten, aangesloten bij CBL, hebben vanaf 2015 het gebruik van duurzaam gecertificeerde palmolie in hun inkoopvoorwaarden opgenomen. De supermarktorganisaties streven ernaar uitsluitend 'Mass Balance' of 'Segregated' palmolie te verwerken in hun producten.

De Federatie Nederlandse Levensmiddelen Industrie (FNL) is de koepelorganisatie en spreekbuis van bedrijven en brancheorganisaties in de Nederlandse levensmiddelenindustrie. De FNL werkte de afgelopen jaren actief mee aan het verduurzamen van de Nederlandse palmolieketen, onder andere via het informeren van bedrijven, algemene communicatie en bijdragen aan informatiebijeenkomsten. De achterban van de FNL is zeer divers. Elk bedrijf heeft daarom andere mogelijkheden en ambities voor duurzame palmolie, maar heeft op zijn eigen manier stappen voorwaarts zetten. De FNL zal zich ook de komende jaren inzetten voor verdere verduurzaming van de palmolieketen, evenals voor de verduurzaming van andere nationale en internationale grondstofketens. Binnen de Alliantie Verduurzaming Voedsel zet de FNL zich met ketenpartners LTO Nederland, CBL, KHN en Veneca in voor vergroting van de vraag naar en het aanbod van duurzamere producten. Ook in het IMVO-convenant voor de voedingsmiddelensector, dat de FNL samen met het CBL, de overheid en maatschappelijke stakeholders wil afsluiten zullen duurzame grondstoffenketens een centrale plek innemen.

De Vereniging van Nederlandse Fabrikanten van Eetbare Oliën en Vetten (Vernof) vertegenwoordigt de belangen van zes bedrijven in Nederland die plantaardige oliën, vetten en eiwitten produceren en die plantaardige en dierlijke oliën en vetten raffineren. Vernof heeft zich vanaf het begin van de Task Force gericht op de promotie en realisatie van duurzame palmolie. Tevens leveren Vernof leden de palmoliegegevens die nodig zijn bij het maken van de jaarlijkse monitoring in deze rapportage.

RESULTATEN 2015 DIERVOEDERINDUSTRIE

De Nederlandse diervoederindustrie, vertegenwoordigt door de **brancheorganisatie Nevedi**, behaalde in 2015 het Task Force commitment. De Nederlandse diervoederindustrie is hiermee de eerste Europese diervoedersector die werkt met duurzame palmolie. Nevedi liet in 2014 in een studie van het Landbouw Economisch Instituut (LEI) uitrekenen hoeveel palmolie via diervoeder indirect verwerkt wordt in dierlijke producten zoals vlees, zuivel en eieren voor de Nederlandse markt⁵. Nevedi heeft dit volume als geheel afgedekt door 25.000 Book&Claim certificaten te kopen voor 2015. Nevedi dekt hiermee het gebruik van palmolie voor dierlijke eindproducten op de Nederlandse markt 100% af. Nevedi zal ook in 2016 collectief Book & Claim certificaten kopen. Uiteindelijk zullen de bedrijven van Nevedi dit zelfstandig oppakken.

In totaal gebruikt de Nederlandse diervoederindustrie 40% duurzame palmolie. Het overige percentage is bestemd voor de export markt. Deze markt vraagt nog niet naar duurzame palmolie in diervoeder of dierlijke producten. Nevedi zet zich samen met MVO en alle andere partners in de vraag naar duurzame palmolie in de Europese diervoederindustrie te vergroten.

5) Palmolieverbruik in de Nederlandse diervoederindustrie 2011-2013: https://www.wageningenur.nl/upload_mm/d/1/5/cd6f1eb9-3615-4d90-ae23-4a46102cb884_14-099%20Hoste%20Nota_v5%200_FD_WEB.pdf

De Task Force Duurzame Palmolie is een samenwerkingsverband tussen:
MVO – de ketenorganisatie voor oliën en vetten, FNLI, Vernof, AKSV,
IMACE-NL, VAVI, VBZ, CBL, NEVEDI en IDH.

Voor meer informatie: www.taskforceduurzamepalmolie.nl en www.mvo.nl.

Secretariaat Task Force Duurzame Palmolie: MVO – de ketenorganisatie voor oliën en vetten

Eddy Esselink, +31 793634354, esselink@mvo.nl en Thijs Pasmans, +31 793634355, pasman@mvo.nl